รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2569 (8-12 ธันวาคม 2568)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 6 (สคพ.6) ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินในแม่น้ำสายหลัก ภายใต้โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 4 ครั้งต่อปี ช่วงฤดูน้ำแล้ง 2 ครั้ง และช่วงฤดูน้ำมาก 2 ครั้ง กำหนดจุดเก็บตัวอย่างน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดปทุมธานี จำนวน 2 จุด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เก็บตัวอย่างน้ำครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 8-12 ธันวาคม 2568 โดยมีผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน จังหวัดปทุมธานี

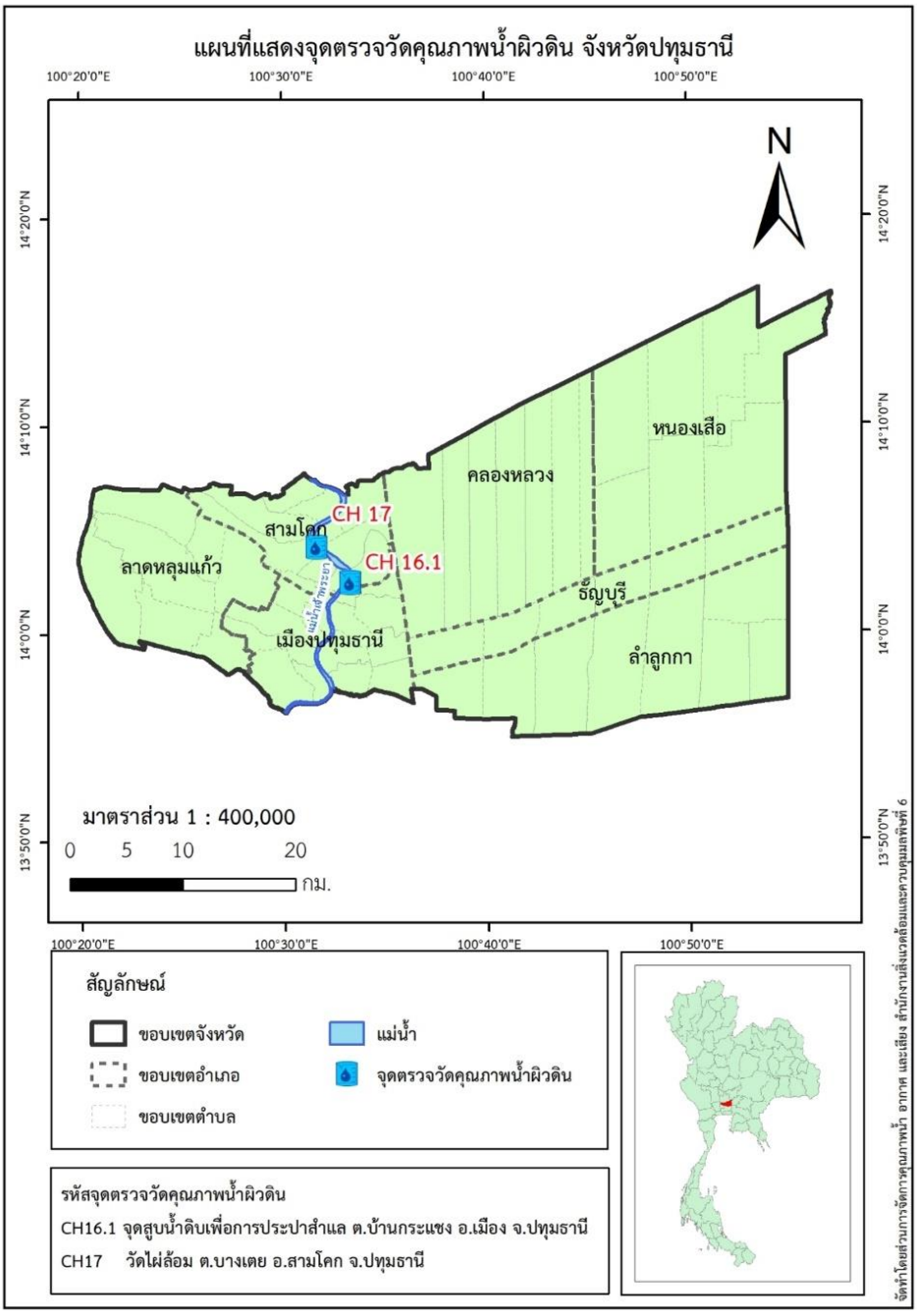

ตารางที่ 1 ข้อมูลจุดเก็บตัวอย่างน้ำ และสภาพแวดล้อมขณะเก็บตัวอย่างน้ำ แม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2569

สถานี	จุดเก็บตัวอย่าง	พิกัด	สภาพทั่วไปของน้ำ	สภาพอากาศ	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	ภาพจุดเก็บ
แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2						
CH 16.1	จุดสูบน้ำดิบ เพื่อการประปา ตำบลบ้านกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี	Lat 14.040689 Long 100.554608	น้ำไหลค่อนข้างเร็ว สีน้ำตาลอ่อน ไม่พบพืชน้ำ และไม่พบสิ่งปฏิกูล	อากาศค่อนข้างร้อน ลมพัดเป็นครั้งคราว ท้องฟ้าปิด	พื้นที่ชุมชน วัด จุดสูบน้ำดิบ เพื่อการประปา ขณะเก็บมี การก่อนประตูกั้นน้ำเค็ม บริเวณปากคลองส่งน้ำดิบ	
CH 17	ท่าน้ำวัดไผ่ล้อม ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี	Lat 14.076446 Long 100.525171	น้ำไหลค่อนข้างเร็ว สีน้ำตาลอ่อน ไม่พบพืชน้ำ และไม่พบสิ่งปฏิกูล	อากาศค่อนข้างร้อน ลมพัดเป็นครั้งคราว ท้องฟ้าปิด	เป็นพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ เกษตรกรรม	

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2 จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2569

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	สถานี		มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน		
		CH16.1	CH17	ประเภทที่ 2	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 4
อุณหภูมิอากาศ	ºC	23	23	เป็นไปตามธรรมชาติ		
อุณหภูมิน้ำ	ºC	25.7	25.8	ไม่สูงกว่าอุณหภูมิตามธรรมชาติเกิน 3 ºC		
pH	-	7.3	7.4	5-9		
ความขุ่น	NTU	45	45.2	-		
การนำไฟฟ้า	µS/cm	285	261	-		
ความเค็ม	ppt	0.00	0.00	เป็นไปตามธรรมชาติ		
ออกซิเจนละลายน้ำ (DO)	mg/L	5.4	5.4	≥6.0	≥4.0	≥2.0
ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์(BOD)	mg/L	2.0	2.4	≤1.5	≤2.0	≤4.0
โคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด (TCB)	MPN/100ml	7,900	3,300	≤5,000	≤20,000	-
ฟีคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB)	MPN/100ml	1,100	200	≤1,000	≤4,000	
ฟอสฟอรัสทั้งหมด (TP)	mg/L	0.05	0.09	-		
ไนเตรทในหน่วยไนโตรเจน (NO_3-N)	mg/L	0.42	0.41	≤5.0		
ไนไตรทในหน่วยไนโตรเจน NO_2-N	mg/L	0.01	ND	-		
แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน(NH_3-N)	mg/L	0.29	0.14	≤0.5		
ไนโตรเจนทั้งหมด (TN)	mg/L	0.03	ND	-		
ของแข็งแขวนลอย (SS)	mg/L	37	41	-		
ของแข็งทั้งหมดในน้ำ (TS)	mg/L	212	230	-		
ของแข็งที่ละลายน้ำทั้งหมด (TDS)	mg/L	175	189	-		
ความกระด้าง	mg/L	97.30	-	-		
เหล็ก (Fe)	mg/L	1.8	-	-		
แคดเมียม (Cd)	µg/L	ND	-	*5.0 น้ำที่มีความกระด้างในรูป CaCo3 ไม่เกิน 100 mg/L **50 น้ำที่มีความกระด้างในรูป CaCo3 เกิน 100 mg/L		
โครเมียมเฮกซาวาเลนท์ (Cr^{6+})	µg/L	ND	-	≤50		
แมงกานีส (Mn)	mg/L	ND	-	≤1		
นิคเกิล (Ni)	µg/L	<10	-	≤100		
ตะกั่ว (Pb)	µg/L	ND	-	≤50		
สังกะสี (Zn)	mg/L	<0.5	-	≤1		
ทองแดง (Cu)	µg/L	ND	-	≤100		
ปรอท (Hg)	µg/L	ND	-	≤2		
สารหนู (As)	µg/L	2.00	-	≤10		
โครเมียมทั้งหมด (Total Cr)	µg/L	<10	-	-		
ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI)*		68	61	WQI เฉลี่ย 65 คะแนน คุณภาพน้ำ **"พอใช้"**		
มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินกำหนดเป็นแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3†		3	4	**BOD ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน**		

* ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) คำนวนจากค่า DO, BOD, TCB, FCB, NH_3-N มีหน่วยเป็นคะแนน ใช้เพื่อสื่อสารสถานะของแหล่งน้ำอย่างง่าย ให้สาธารณชนรับทราบ แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ช่วงดังนี้ 0 - 30 = เสื่อมโทรมมาก 31 - 60 = เสื่อมโทรม, 61 - 70 = พอใช้, 71 - 90 = ดี, 91 - 100 = ดีมาก

† ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา แบ่งแม่น้ำเจ้าพระยาออกเป็น 3 ช่วง โดยแม่น้ำเจ้าพระยาที่ไหลผ่านจังหวัดปทุมธานี อยู่ในช่วงที่ 2 กำหนดให้เป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 3

ตารางที่ 2 ดัชนีคุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2569

ดัชนีคุณภาพน้ำ	ร้อยละของตัวอย่าง ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน*	บริเวณที่ไม่เป็นไป ตามมาตรฐาน
ออกซิเจนละลายน้ำ (DO)	0 % (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด
ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์(BOD)	50 % (1/2)	**แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2** - ท่าน้ำวัดไผ่ล้อม (2.4)
โคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด (TCB)	0 % (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด
ฟีคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB)	0 % (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด
แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH_3-N)	0 % (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด

ข้อเสนอแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

1. กำกับ ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่ง กำเนิดมลพิษตามพระราช บัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้มีการระบาย น้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด

2. การกำกับตรวจสอบน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

3. ศึกษาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวม และบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน/ศึกษาความเหมาะสมการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเพิ่มเติมในพื้นที่

4. เสริมสร้างและสนับสนุนองค์ความรู้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดการน้ำเสียที่ต้นทาง

5. พัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในชุมชนและชุมชนริมน้ำ

* ร้อยละที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน คือ จำนวนตัวอย่างผลการประเมินคุณภาพน้ำที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน ตามประกาศกรมควบคุมมลพิษเรื่องกำหนดประเภทของแหล่งน้ำ /จำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ตรวจวิเคราะห์